

Rakvere Ametikool

Gerda Kuusemets

K14

Kuidas ning milles saaksid noored olla kasulikud Eesti ühiskonnale?

Ühiskond on inimeste kooselu vorm ja sellest tulenevate sotsiaalsete suhete ja institutsioonide kogum - see on tegelikult väga suur mõiste ning seda võib tõlgendada mitmeti. Eesti ühiskonna tegevusele ja arengule saavad kaasa aidata ka noored, kes alles õpivad või on äsja kooli lõpetanud. Igaüks meist saab olla kasulik Eesti ühiskonna parandamisele ning muuta seda üha enam paremuse poole. Selleks on vaja vaid pühendumist ning suurt tahtejõudu, ilma nende kaheta ei saavuta peaaegu midagi.

Kuigi paljud arvavad, et olen veel õppiv noor ning mina ei saa aidata kaasa ühiskonna tegevusele ja selle muutmisele, siis nad eksivad. Meie kõik ise kujundamegi Eesti ühiskonna. Minu arvamus on selline, et kõige kasulikum saab olla noor õppiv inimene oma riigile siis, kui ta õpib headele tulemustele ja hindab seda raha, mida riik panustab tema õppele. Hiljem kooli lõpetades ja tööle asudes teenib ta tagasi selle raha, mis omal ajal kulutati riigi poolt temale ja tema õppele, sest nii oleks aus. Sest nagu ütleb vanasõna: "Tasuta lõunaid ei ole olemas!".

Kindlasti üheks väga suureks probleemiks Eestis on noorte haridus. Aina enam on neid noori, kes jätavad kooli pooleli, lähevad tööle ning aastate pärast on nad hädas, kuna keskhariidusega on peaaegu võimatu tööd leida. Mis on viinud noored nii kaugemale, et loobutakse ja antakse alla nii õppimises kui ka muus? Väga palju on neid, kes on suurtes õpiraskustes ning neil ei ole raha, et palgata endale eraõpetajat või võtta lisatunde. Siin on koht, kus meie, noored inimesed, saame oma ligimest aidata. Mina olen selle poole juba ühe sammukese teinud. Astusin oma koolis tugiõpilaste gruppi. Meie grupi eesmärk on kaasõpilasi aidata. Olgu nende probleem milline tahes - kas õpiraskused, depressioon, stress, psüühilised probleemid või mis iganes - me toetame neid ja püüame anda endast parima, et leida probleemile lahenduse. Loodame saavutada positiivse lõpptulemuse. Kui meie, noored, aitaksime üksteist, ei tekiks koolist väljalangevusi, haridustase oleks kõrgem ning loodetavasti oleks tulevikus garanteeritud ka parem töökoht.

Peamiselt virisevad tänapäeva noored inimesed selle üle, et väga raske on saada "jalgu alla" ning elada iseseisvat elu, kuid tegelikult on põhjus mujal. Kui inimene on laisk, ei viitsi pingutada ja võibolla ei tahagi pingutada, siis ongi raske. Väga palju on pakkumisi ja

võimalusi, kuid inimesed ei oska neist kinni haarata. Praegu oleme me veel noored, kuid varsti oleme meiegi emad ja isad, hiljem ka vanaemad ja vanaisad. Kui me praegu ehitame endale tugeva pinna alla, siis on meil tulevikus lihtsam. Tuleb juba varakult hakata endale sisendama teadmist, et mitte riik ei ole hoolimatu ja ei suuda maksta piisavalt toetusi, vaid mina ise olen midagi tegemata jätnud, ei suuda olla piisavalt leidlik, töökas ja nutikas, et end ja oma peret hästi üleval pidada.

Meie riigis on tohutult palju kurjust ning üldse kuritegevust. 2015. aasta kriminaalpoliitika statistikast on näha, et kuritegude üldarv oli 32 575 (Statistikaamet, 2015). Miks ja kuidas on asi nii kaugemale jõudnud? Tänapäeva vanemad ei saa enamjaolt hakkama oma laste kasvatamisega ning nende harimisega. Kindlasti tekib küsimus, miks ma nii arvan? Olen ka ise noor õppiv neiu ja näen oma sõpru ja tuttavaid kõrvalt. Vanematel ei ole tegelikult õrna aimugi, kus nende laps on või millega tegeleb, kuna arvatakse, et laps piisavalt suur ja tark, küll ise teab, mis oma eluga teeb. Enamjaolt puudub laste ja vanemate vahel usaldus, kuid see on just kõige tähtsam! Siit võin tuua ka omal kogemusel ühe näite, kus sõbranna jäi vahele politseile ühel peol, kus ta alaealisena oli alkoholi tarbinud. Kui võeti ühendust vanematega, ei olnud neil aimugi, et nende armas ja tubli lapseke võiks tarbida alkoholi, kuid just nimelt nad ei teadnud, kuna ei huvitunud oma lapse käikudest ja tegemistest. Vanematel on nii kiire, et ei leia aega lastele, seega jäävad lastele vabad käed teha mida nad ise tahavad. Öeldakse ikka, et see, kuidas kujuneb lapse tulevik ja elukulg, algab kodusest kasvatusest. Kui vanemate jõud ei käi enam lastest üle, lähevadki lapsed oma teed ja paraku enamjaolt halvale teele. Siit tuleb ka minu pakkumine, et rohkem pühendada aega vanematele kui lastele. Pidevalt räägitakse ja tehakse loenguid noortele, kuidas käituda, miks midagi teha ei tohi ja nii edasi, kuid vanemad on jäetud täiesti unarusse. Kindlasti tuleks harida ka vanemaid, teha tugigruppe ja korraldada rohkem loenguid, kuidas nad saaksid tulla toime oma lastega, kelle kasvatamine on läinud „ülekäte”. Selles kõiges saaksime aidata kaasa ka meie, olles ise veel noored ja lapsed. Saame öelda sõna sekka meie kasvatamisse ja avaldada arvamust, mida võiksid vanemad meie kasvatuses teha teisiti.

Kuid noored ei ole tänapäeva elu suurim probleem. Minu jaoks on veelgi olulisemad vanurid. Neil ei ole jäänud kaua elada, järk-järgult toimub nende vananemine ning lõpuks ei suuda nad enam ise endaga toime tulla ja vajavad abi. Kui vanuril on olemas lähedased, kellele ta saab igapäevaselt loota, siis on hästi. Kuid kuidas on lood nendega, kes on täiesti üksi ja vajavad samuti abi? Muidugi peaks riik tunnustama kõiki neid pansionaate ja hooldekodusid, mis meil hetkel olemas on, kuid nende hinnad on üle mõistuse. Kui mina oleksin see, kes saaks otsustada riigi rahade üle, siis esikohale seaksin ma vanurid, et teha

nende viimased eluaastad, -kuud, -päevad ja -minutid nii ilusaks kui vähegi võimalik ning võimalikult vähem valulikuks, ja alles seejärel paneksin rõhu raskustes olevatele suurtele peredele ja lastele. Siin ongi see koht, kus meie, noored, saame aidata meie ühiskonda. Muidugi ei saa me maksta vanurite hooldekodude arveid ja ravimeid, kuid me saame võtta oma südamesse selle väikse asja, et toome nende päevadesse kas või veidikene rõõmu. Juba sellest võib palju abi olla, kui näeme pargipingil istumas mõnd vanurit, lähme ligi ja küsime kuidas tal läheb või räägime kas või ilmast. Neil on heameel, kui neid märgatakse ja neist hoolitakse.

Siit ka minu üleskutse Eesti inimestele, heitkem klapid silme eest, vaadake asju nii, nagu nad tegelikult on. Leidkem aega oma lastele, usaldage neid, kuid ärge unustage kontrollimast. Nagu ütleb vanasõna: „Usalda, kuid kontrolli!“. Tundke rohkem huvi oma laste tegemiste, käikude ja hariduse üle, vajadusel suunake ja andke nõu. Kui sa tead kedagi vanurit, kes on justkui üksi siia ilma jäetud, siis mine ja ole lihtsalt temaga, juba see on suur heategu! Aitame neid, kes on sattunud halvale teele, ja päästame neid, enne kui on juba hilja. Seda kõike eesmärgil, et 2016. aastal saame öelda, et vaadake meid, kuidas oleme arenenud, kuidas olukord riigis on paranenud ja meil on hea elada Eesti ühiskonnas! Sest maailma muutmine algab iseendast!

Kasutatud kirjandus

Statistikaamet 2015. Aastal 2015 kuritegevus kasvas.

Kättesaadav: <http://www.kriminaalpoliitika.ee/et/statistika-ja-uuringud/baromeeter>

(vaadatud 07.03.2016).